Відокремлений структурний підрозділ «Березівське вище професійне училище Національного університету «Одеська політехніка»

Циклова комісія гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
Лариса ЯНЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова(за професійним спілкуванням)

напрям підготовки ***G Інженерія, виробництво та будівництво***
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність ***G 13 Харчові технології (0721 Food processing)***
(шифр і назва спеціальності)

відділення ***Громадське харчування***

2025 рік

3

Робоча програма навчальної дисципліни *Українська мова за професійним спрямуванням*

для здобувачів освіти за напрямом підготовки *G Інженерія, виробництво та будівництво,* спеціальністю *G 13 Харчові технології*

28.08.2025 року

Розробники:

ЯРЧЕНКО Лариса – заступник директора з навчально-виробничої роботи, викладач вищої категорії;

ГОНЧАРЕНКО Олена – голова циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, викладач вищої категорії, викладач української мови та літератури.

Робоча програма розглянута на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін та рекомендована до використання

Протокол № 1 від 28.08.2025 року

Голова циклової комісії _____ **Гончаренко Олена**

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="4">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="4">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 2</td><td>Галузь знань / Напрям підготовки
<u>18 Виробництво та технології</u>
(шифр і назва)</td><td colspan="4">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 5</td><td rowspan="4">Спеціальність:
<u>181 Харчові технології</u></td><td colspan="4">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 5</td><td colspan="2">1-й</td><td colspan="2">2-й</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="4">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин - 60</td><td>1-й</td><td>2-й</td><td>3-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Годин для денної форми навчання:
аудиторних – 32
самостійної роботи здобувачів освіти – 28</td><td rowspan="8">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
<u>Фаховий молодший бакалавр з харчових технологій</u></td><td colspan="4">Лекції</td></tr>
<tr><td>25</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="4">Практичні</td></tr>
<tr><td>7</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="4">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>28</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="4">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td colspan="4">Вид контролю: контрольне тестування, іспит</td></tr>
</table>

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: метою викладання навчальної дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням) є формування національно-мовної особистості, ознайомлення здобувачів освіти з нормами сучасної української мови в професійному спілкуванні, з основними вимогами до складання ділових документів, навчити їх професійної мови, збагатити словник термінологічною, фаховою лексикою; підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців, формувати практичні навички ділового усного і писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності.

Завдання: основними завданнями вивчення дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням) є збагачення та розширення гуманітарної підготовки здобувачів освіти, що допоможе здобувачу освіти на високому рівні оволодіти українською мовою, вільно послуговуватися нею у всіх сферах і особливо у професійній та офіційно-діловій.

Відповідно до Стандарту з підготовки фахових молодших бакалаврів, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1244 від 17.11.2021 р. за спеціальністю ***181 Харчові технології*** основними завданнями вивчення навчального циклу «Українська мова за професійним спрямуванням» є:

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
РН 17. Спілкуватися та укладати ділову документацію державною та іноземною мовами, зокрема з професійних питань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати: предмет, мету вивчення, завдання і значення курсу;
загальні вимоги до складання та оформлення професійних текстів і документів;
лексичні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні;
морфологічні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні;
синтаксичні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні;
терміни, професіоналізми та фразеологію майбутнього фаху;
особливості професійного спілкування;
основи культури професійного мовлення: етикет ділового спілкування.
вміти: володіти культурою діалогу та полілогу;
здійснювати аналіз і коригувати тексти відповідно до норм української літературної мови;
сприймати, відтворювати і створювати наукові фахові тексти та різноманітні професійні документи;
застосовувати фахову українську термінологію у різноманітних комунікативних процесах;
уміти користуватися загальномовними та спеціальними словниками;
перекладати тексти українською мовою, використовуючи термінологічні,

електронні словники;
брати участь у процесі ділового спілкування;
готуватися до публічного виступу;
дотримуватися етикету спілкування.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Культура професійного мовлення

Тема 1. Культура професійного мовлення

Тема 1.1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Поняття української літературної мови. Основні вимоги до мовлення. Мова і професія. Мовленнєвий етикет спілкування.
Тема 1.2. Види усного спілкування за професійним спрямуванням. Жанри публіцистичних виступів.
Тема 1.3. Культура професійного мовлення.

Змістовий модуль 2. Лексичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні

Тема 2. Лексичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні

Тема 2.1. Власне українська та іншомовна лексика у професійному мовленні. Терміни. виробничо- професійні та науково-технічні професіоналізми. Фразеологізми.
Тема 2.2. Багатозначні слова і контекст, пароніми та омоніми у професійному мовленні. Синонімічний вибір слова.
Тема 2.3. Особливості редагування текстів українською мовою.

Змістовий модуль 3. Морфологічні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні

Тема 3. Морфологічні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні

Тема 3.1. Особливості використання граматичних форм іменників, прикметників.
Тема 3.2. Особливості використання числівників у професійному мовленні.
Тема 3.3. Особливості використання дієслівних форм у професійному мовленні.
Тема 3.4. Особливості використання прийменників у професійному мовленні.

Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні
Тема 4. Синтаксичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні
Тема 4.1. Синтаксичні особливості професійних текстів.

Змістовий модуль 5. Складання професійних документів
Тема 5. Складання професійних документів
Тема 5.1. Документ - основна одиниця ОДС. Укладання документів щодо особового складу.
Тема 5.2. Укладання довідково-інформаційних документів.
Тема 5.3. Укладання документів з господарсько-договірної діяльності.
Тема 5.4. Укладання обліково-фінансових документів.
Тема 5.5. Укладання організаційних документів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Культура професійного мовлення				
Тема 1.1 Предмет, мета і завдання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Поняття української літературної мови. Основні вимоги до мовлення. Мова і професія. Мовленнєвий етикет спілкування		2		2
Тема 1.2 Види усного спілкування за професійним спрямуванням.		1		2
Тема 1.3 Жанри публіцистичних виступів. Культура професійного мовлення			1	2
Разом за змістовим модулем 1	10	3	1	6
Змістовий модуль 2. Лексичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні				
Тема 2.1 Терміни, їх місце у професійному мовленні. Виробничо-професійні та науково-технічні професіоналізми. Фразеологізми.		2		2
Тема 2.2. Багатозначні слова і контекст, пароніми та омоніми у професійному мовленні. Синонімічний вибір слова		2	1	2
Тема 2.3. Особливості редагування текстів українською			1	1

мовою				
Разом за змістовим модулем 2	11	4	2	5
Змістовий модуль 3. Морфологічні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні				
Тема 3.1. Особливості використання граматичних форм іменників, прикметників.		3		2
Тема 3.2. Особливості використання числівників у професійному мовленні.		1	1	2
Тема 3.3. Особливості використання дієслівних форм у професійному мовленні.		2		2
Тема 3.4. Особливості використання прийменників у професійному мовленні.		2		2
Разом за змістовим модулем 3	17	**8**	1	8
Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні				
Тема 4.1. Синтаксичні особливості професійних текстів. Складні випадки керування і узгодження.		2	1	2
Разом за змістовим модулем 4	5	2	1	2
Змістовий модуль 5. Складання професійних документів				
Тема 5.1. Документ - основна одиниця ОДС. Укладання документів щодо особового складу.		2		
Тема 5.2. Укладання довідково-інформаційних документів		1	1	2
Тема 5.3. Укладання документів з господарсько-договірної діяльності.		1		2
Тема 5.4. Укладання обліково-фінансових документів.		2		1
Тема 5.5. Укладання організаційних документів.		2	1	2
Разом за змістовим модулем 5	17	8	2	7
Усього годин	60	25	7	28

5. Теми лекцій

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Культура професійного мовлення	

Тема 1.1 Предмет, мета і завдання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Поняття української літературної мови. Основні вимоги до мовлення. Мова і професія. Мовленнєвий етикет спілкування	2
Тема 1.2 Види усного спілкування за професійним спрямуванням.	1
Разом за модулем	3
Змістовий модуль 2. Лексичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні	
Тема 2.1 Терміни, їх місце у професійному мовленні. Виробничо-професійні та науково-технічні професіоналізми. Фразеологізми.	2
Тема 2.2. Багатозначні слова і контекст, пароніми та омоніми у професійному мовленні. Синонімічний вибір слова	2
Разом за модулем	4
Змістовий модуль 3. Морфологічні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні	
Тема 3.1. Особливості використання граматичних форм іменників, прикметників.	3
Тема 3.2. Особливості використання числівників у професійному мовленні.	1
Тема 3.3. Особливості використання дієслівних форм у професійному мовленні.	2
Тема 3.4. Особливості використання прийменників у професійному мовленні.	2
Разом за модулем 3	8
Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні	
Тема 4.1. Синтаксичні особливості професійних текстів. Складні випадки керування і узгодження	2
Разом за модулем 4	2
Змістовий модуль 5. Складання професійних документів	
Тема 5.1. Документ - основна одиниця ОДС. Укладання документів щодо особового складу.	2
Тема 5.2. Укладання довідково-інформаційних документів.	1
Тема 5.3. Укладання документів з господарсько-договірної діяльності.	1
Тема 5.4. Укладання обліково-фінансових документів.	2
Тема 5.5. Укладання організаційних документів.	2
Разом за модулем 5	8
Усього годин	25

6.Теми практичних занять

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин

Змістовий модуль 1. Культура професійного мовлення	
Тема 1.3 Жанри публіцистичних виступів. Культура професійного мовлення	1
Разом за модулем 1	1
Змістовий модуль 2. Лексичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні	
Тема 2.2. Багатозначні слова і контекст, пароніми та омоніми у професійному мовленні. Синонімічний вибір слова	1
Тема 2.3. Особливості редагування текстів українською мовою	1
Разом за модулем 2	2
Змістовий модуль 3. Морфологічні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні	
Тема 3.2. Особливості використання числівників у професійному мовленні.	1
Разом за модулем 3	1
Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні	
Тема 4.1. Синтаксичні особливості професійних текстів. Складні випадки керування і узгодження.	1
Разом за модулем 4	1
Змістовий модуль 5. Складання професійних документів	
Тема 5.2. Укладання довідково-інформаційних документів.	1
Тема 5.5. Укладання організаційних документів.	1
Разом за модулем 5	2
Усього годин	7

7. Самостійна робота

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Культура професійного мовлення	
Тема 1.1 Предмет, мета і завдання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Поняття української літературної мови. Основні вимоги до мовлення. Мова і професія. Мовленнєвий етикет спілкування	
1.1.1. Основні етапи розвитку української літературної мови. Мовна політика. Норми літературної мови. Стильове розмаїття української літературної мови.	2
Тема 1.2 Види усного спілкування за професійним спрямуванням.	
1.2.1. Правила ведення службової бесіди, наради. Телефонна розмова	2
Тема 1.3 Жанри публіцистичних виступів. Культура професійного мовлення	2
Разом за модулем 1	6

Змістовий модуль 2. Лексичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні	
Тема 2.1.Терміни. виробничо-професійні та науково-технічні професіоналізми. Фразеологізми	
2.1.1.Терміни. Галузева термінологія. Складання діалогів, текстів з використанням професіоналізмів, термінів, фразеологізмів галузі.	2
Тема 2.2. Багатозначні слова і контекст, пароніми та омоніми у професійному мовленні. Синонімічний вибір слова	
2.2.1. Номенклатурні назви у професійному мовленні. Складноскорочені слова, абревіатури та графічні скорочення.	2
Тема 2.3. Особливості редагування текстів українською мовою	1
Разом за модулем 2	5
Змістовий модуль 3. Морфологічні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні	
Тема 3.1. Особливості використання граматичних форм іменників, прикметників.	
3.1.1. Прикметники. Ступені порівняння. Вживання присвійних прикметників у професійному мовленні. Узгодження прикметника з іменником на означення певних професій.	2
Тема 3.2. Особливості використання числівників у професійному мовленні.	
3.2.1. Особливості використання числівників у професійному мовленні. Зв’язок числівників з іменниками. Правопис числівників	2
Тема 3.3. Особливості використання займенників у професійному мовленні.	
3.3.1. Використання займенників у професійному мовленні. Розряди займенників.	2
Тема 3.4. Особливості використання прийменників у професійному мовленні.	
3.4.1. Вживання прийменникових конструкцій. Складання діалогів	2
Разом за модулем 3	8
Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми сучасної української мови у професійному спілкуванні	
Тема 4.1. Синтаксичні особливості професійних текстів. Складні випадки керування і узгодження.	
4.1.1 Вставні слова та конструкції у професійному мовленні.	2
Разом за модулем 4	**2**
Змістовий модуль 5. Складання професійних документів	

Тема 5.2. Укладання довідково-інформаційних документів.	
5.2.1 Звіт. Виробничі звіти, Виробничі протоколи. Витяг з протоколу	2
Тема 5.4. Укладання обліково-фінансових документів	
5.4.1 Поняття про акт. Види актів. Реквізити акта. Вимога. Список. Перелік. Таблиця	1
Тема 5.5. Укладання організаційних документів	
Тема 5.5.1. Поняття про інструкцію. Види інструкцій. Поняття про правила.	1
Разом за модулем 5	7
Усього годин	28

9. Методи навчання

Монологічний, демонстраційний, діалогічний, пошуковий, пояснюючо-ілюстративний, проблемний, творчий.

10. Методи контролю

Лекція: фронтальне опитування, вибіркове усне опитування, письмове опитування, тестування.

Практична робота: співбесіда, виконання вправ, які використовуються для формування вмінь і навичок, створення зв'язних висловлювань, самостійний добір прикладів на певні теми, тестування, комбіноване опитування, письмове опитування за індивідуальним завданням, усне опитування за індивідуальним завданням, взаємоконтроль, контрольна робота.

Самостійна робота здобувачів освіти: перевірка конспекту, перевірка відповідей на проблемні питання, опитування на практичному занятті.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Шкала оцінювання: національна

Оцінка за національною шкалою/ National grade	Шкала ЄКТС/ECTS grade	100-marks grade		Внутрішня шкала/Internal grade of estimation
		Мінімальний бал/Minimum marks	Максимальний бал/ Maximum marks	
Диференційована шкала/Differentiated grade				
		97	100	12
		93	96	11
Відмінно/Excellent	A	90	92	10
Добре/Good	B	78	89	9
		71	77	8
Добре/Good	C	65	70	7
Задовільно/Satisfactory	D	58	64	6

		54	57	5
Задовільно/Satisfactory	E	50	53	4
		35	49	3
Незадовільно/Fail	Fx	18	34	2
Незадовільно/Fail	F	0	17	1
Не диференційована шкала/Undifferentiated grade				
Зараховано/Passed		50	100	Зараховано
Не зараховано/Fail		0	49	Не зараховано

1. Методичне забезпечення

1. Державний стандарт з підготовки фахових молодших бакалаврів, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 1244 від 17.11.2021 р. за спеціальністю ***181 Харчові технології***
2. Робоча програма навчальної дисципліни;
3. Плани занять;
4. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо;
5. Конспект лекцій з дисципліни;
6. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення знань з дисципліни;
7. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;
8. Контрольні завдання до практичних занять;
9. Завдання для іспиту;
10. Методичні рекомендації та розробки викладача;
11. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів освіти;
12. Інші матеріали.

13. Рекомендована література

Базова

1.	Бабакова О.В., Митяй З.О., Хомчак О.Г.	Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник	Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018.
2.	Шевчук С. В.	Українське ділове мовлення : навч. посіб. Вид. 10-те, випр. і допов. Посібник виправлено і доповнено відповідно до ДСТУ 4163	К.: Алерта, 2018.
3.	Шевчук С. В.	Ділова українська мова Тестові завдання Навчальний посібник	К.: Арій, 2018
4.	Демчишин Г.С., Роман Н.В., Фулитка І.І.,	Збірник завдань з української мови за професійним спрямуванням (швейне виробництво, торгівельно-комерційна	Ужгород, 2016.

	Лігоцька О.О., Білецька Н.Б., Боярчук О.З., Ленюський Л.В., Гарайдич О.А., Пастеляк М.Ю., Ледней Н.П., Ташликович М. М., Кучер І.В.	діяльність, професії сфери послуг та громадського харчування)	
5.	Калугіна С.М., Гуц В.В., Кравцова О.В., Черевата О.Л., Мазурік С.Ю., Пушишина Т.М.	Збірник завдань з української мови професійного спрямування за професіями: 5122 Кухар, 7212 Кондитер.	Сєвєродонецьк, 2018.

Допоміжна

	Авраменко О., Тищенко О.	Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання. Враховуючи новий правопис.	«Книголав», 2023.
2.	Вербич С.	Граматика української мови в таблицях за оновленим правописом.	«Арій», 2022.
3.	Дворецька Ю.	Помилкаріум. Моя українська правильна та вишукана..	«Основа», 2021.
4.	Куцінко О.	Новий Український правопис: коментарі, завдання та вправи.	«Основа», 2021.
5.	Терлак З.	Пунктуаційний словник-довідник.	«Апріорі», 2019.
6.	Шевчук С. В.	Ділова українська мова: Тестові завдання	Київ «А.С.К.», 2002.

14. Інформаційні ресурси

1. https://www.dilovamova.com
2. http://hrinchenko.com
3. Словник української мови (в 11 т.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sum.in.ua
4. Орфографічний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.slovnyk.ua/
5. http://www.pravopys.net
6. http://www.rozum.org.ua
7. https://studfile.net/preview/16402541/

8. Думаємо, пишемо, спілкуємося українською https://vukladach.pp.ua/MyWeb/manual/zagalosvit/dymaemo_pushemo_spilkyemosiia/%D0%94%D0%A3%D0%9C%D0%90%D0%84%D0%9C%D0%9E,%20%D0%9F%D0%98%D0%A8%D0%95%D0%9C%D0%9E,%20%D0%A1%D0%9F%D0%86%D0%9B%D0%9A%D0%A3%D0%84%D0%9C%D0%9E%D0%A1%D0%AF%20%D0%A3%D0%9A%D0%A0%D0%90%D0%87%D0%9D%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%9E%D0%AE/golovna/golovna.htm